

A Fővárosi Ítéltábla a **felperes jogi képviselője** (fél címe 1) által képviselt **felperes** (felperes címe) felperesnek, a **alperes jogi képviselője** (**alperes jogi képviselőjének címe**) ltal képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2015. december 3. napján kelt 6.G.41.565/2015/10. számú ítélete ellen a felperes által 11. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 6.676.225 (Hatmillió-hatszázhetvenhatezer-kétszázhuszonöt) forintot és ennek 2009. szeptember 10. napjától 2013. június 30. napjáig a késedelemmel érintett naptári félév utolsó napján érvényes jegybanki alapkamatot 7%-kal meghaladó, 2013. július 1. napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamatot 8 %-kal meghaladó mértékű késedelmi kamatát.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt a felpereseknek 350.000 (háromszázötvenezer) forint + ÁFA, valamint 826.700 (nyolcszázhuszonhatezer-hétszáz) forint első- és másodfokú együttes perköltséget, továbbá térítsen meg az államnak felhívásra 420.900 (négy száz húsz ezer kilenc száz) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítélet helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A Fővárosi Törvényszék 6.G.40.949/2010/55. számú ítéletét a Fővárosi Ítéltábla a 4.Pf.21.338/2013/9. számú végzésével hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A megismételt eljárásban a felperes a keresetét változatlanul fenntartva casco biztosítási szerződés alapján töréskárra biztosítási szolgáltatásként 6.676.225 forint és 2009. június 7. napjától számított késedelmi kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Vitatta a biztosítási esemény bekövetkezését, továbbá hivatkozott a Ptk. 544. § (1) és (2) bekezdésére.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárás eredményeként meghozott ítéletében a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, fizessen meg az alperesnek 477.750 forint perköltséget, továbbá az államnak 982.100 forint „feljegyzési” illetéket.

Az ítélet indokolása értelmében a felek között a Ptk. 548. § szerinti vagyonbiztosítási szerződés jött létre, a Ptk. 536. § (1)-(2) bekezdés és Pp. 164. § (1) bekezdés alapján a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az általa előadott módon történt a káresemény, mellyel a szerződés szerinti biztosítási esemény bekövetkezett, amelynek folytán az alperes teljesítésre köteles. Rögzítette, hogy a baleseti helyzetet a felperes megváltoztatta. A felperes kárbejelentése, nyilatkozatai, a

tanúvallomások alapján arra a következtetésre jutott az elsőfokú bíróság, hogy a gépkocsi vezetője a balesetet követően nem volt sokkos állapotban. Az elsőfokú bíróság utalt a tanúvallomások egybehangzóságára a jármű helyzete, kivontatási körülményei körében, és arra, hogy a felperes nem adott magyarázatot arra a körülményre, hogy ha a baleset kora reggel történt, miért nem intézkedett estig a jármű elvontatásáról. A jármű kivontatásával összefüggésben az érdektelen Román tanú vallomását fogadta el, és ennek alapján azt állapította meg, hogy az autómentőt este fél tíz körül hívták ki, azaz a sötétedés és az autómentő kiérkezési időpontja között a felperesi ügyvezető által állított összefüggés nem állhat fenn. Kizártnak tartotta, hogy az autómentő napvilágnál látta a felperes által megjelölt baleseti helyszínt. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes nem adott ésszerű magyarázatot arra, hogy miért mentek ki szürkületkor a helyszínre és vontatták ki a kocsit a káresemény állított helyszínéről. A jármű utasára tett állítást visszavonták. A tanúvallomásokra és a szakértői megállapításokra tekintettel a felperes nem adott magyarázatot, miként nyílhatott ki a légzsák. A felperes a baleseti körülményekre tett nyilatkozatait módosította, bővítette, amelyek alapján figyelemmel a szakértői megállapításokra is nem segítette elő a baleset helyszínének aggálytalan azonosítását, a növényzet releváns jellemzőinek behatárolását és a felperes nem tudott olyan helyszínt megjelölni, amelyet a szakértő a járművön található összes sérülés keletkezésére kielégítő magyarázatként fogadott volna el. Az elsőfokú bíróság az általa aggálytalanként elfogadott igazságügyi műszaki szakértői vélemény alapján a felperes által előtárt egyéb bizonyítékokra is figyelemmel nem tartotta megállapíthatónak, hogy a baleset pontosan ott és úgy történt, ahogyan azt a felperes előadta. A felperes így nem bizonyította a biztosítási esemény bekövetkezését. Rámutatott, hogy a felperes a baleseti helyszínt megváltoztatta, a járművet kivontatta, a baleseti bejelentésében nem kérte a helyszíni szemlét, és aggályt keltett az elsőfokú bíróságban a kárbejelentő és a vizsgálati jegyzőkönyv tartalma közötti eltérés, ezért a Ptk. 277. § (2) bekezdés felhívásával nem látta megállapíthatónak, hogy az alperes elmulasztotta együttműködési kötelezettségét, a felperesnek az alperesi késedelemre hivatkozását mint bizonyítatlant elutasította. A perköltségről a Pp. 78. § (1) bekezdés szerint határozott.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes nyújtott be fellebbezést. Fellebbezésében elsődlegesen az ítélet megváltoztatását és a keresete teljesítését, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalásra utasítását kérte. Fellebbezéssel támadta az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezését is, az alperest képviselő ügyvéd munkadíjának leszállítását kérve. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási teherről nem adott kioktatást. Megítélése szerint bizonyította, hogy a káresemény az általa előadott módon következett be. Hangsúlyozta, hogy a Ptk. 544. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak teljesültek, bejelentési kötelezettségének 2 munkanapon belül eleget tett, és az alperes volt az, aki a baleset helyszínét csak 4 év múltán tekintette meg, a baleset kivizsgálása során felületesen, rosszhiszeműen és késedelmesen járt el, amely miatt a perben a szakértő is már csak valószínűsíteni tudta a baleset mikénti bekövetkezését. Az alperes e magatartását felróhatóknak tartotta. Ténykérdés, hogy a baleseti helyszínt megváltoztatta, de csak annyiban, amennyiben az kárenyhítési kötelezettsége volt. Utalt az ÁVF IX.3-5. pontjára. Vitatta az elsőfokú bíróságnak a kárbejelentéssel összefüggő körülmények értékelését, a jármű kivontatásával összefüggésben tett megállapításait. Kiemelte, hogy a baleset helyszínére egyértelműen nyilatkozott, és az a közlekedési táblára is figyelemmel egyértelműen beazonosíthatóvá vált. A szakértői vélemény megállapításainak idézésével kifejtette, hogy a biztosítási esemény bekövetkezése bizonyított és a Ptk. 544. § (1)-(2) bekezdésre történt alperesi hivatkozás nem megalapozott. Megítélése szerint az alperest terheli a felelősség. A helyszíni szemlén az általa felvett bizonyítási eszközök és jegyzőkönyvek nem megfelelő volta, illetőleg azok hiánya miatt a baleset nyomhiányos balesetnek minősült és ezért a kirendelt szakértő egyértelműen nem tudta megerősíteni csak valószínűsíteni a baleset megtörténtét. Kiemelte az ÁVF IX. 2. alpontjában foglaltakat az alperes teljesítési kötelezettségének beálltára. Sérelmezte, hogy az ítélet

nem felel meg a Pp. 221. § (1) bekezdésében foglaltaknak. Eseti döntések felhívásával rámutatott az alperes rosszhiszemű és késedelmes magatartására és annak értékelésére. A perköltség tekintetében a fellebbezése azon alapult, hogy az alperesi képviselő munkadíja a 32/2003.(VIII.22.) IM. Rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján a 100.000 forint összeget nem haladhatja meg az elvégzett munka mértéke és időigényessége alapján, amelynek alapján az IM. Rendelet 3. § (6) bekezdés szerint a munkadíj mérséklése indokolt.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az első fokú ítélet helyes indokai alapján történő helybenhagyására irányult. Kifejtette, hogy a biztosítási esemény bekövetkezésének bizonyítottságához nem elégséges, hogy a töréskép megfelel a definícióban foglaltaknak, hanem azt minden esetben a Ptk. 544. § (1) bekezdésben foglaltakkal szorosan együtt kell vizsgálni és így csak az tekinthető megvalósult biztosítási eseménynek, amely a konkrét előadott esetnek - annak helyének, módjának és idejének - megfelel, amellyel kapcsolatban a biztosítottnak az összes felvilágosítást meg kell adnia és lehetővé kell tennie azok tartalmának ellenőrzését. Utalt kúriai határozatra, amelyre is tekintettel az elsőfokú bíróság helytállóan telepítette a bizonyítási terhet és megalapozottan vonta kétségbe a felperes szavahihetőségét. Megítélése szerint a szakértői vélemény alapján a töréskép sem volt a bejelentett baleseti mechanizmushoz igazolható, ezért szakértői eszközökkel sem lehetett igazolni a bejelentés körülményei és az autó sérülései közötti összefüggést. Álláspontja szerint a baleseti helyszínek egyike sem adott magyarázatot a gépjármű sérüléseire. Életszerűtlennek minősítette a gépjármű vezetőjének a baleset utáni pihenőjét, valamint a jobboldali légzsák kinyílására vonatkozóan a sporttáskára tett előadást. Feltételezte, hogy a biztosítási szerződés megkötését megelőzően bekövetkezett kárt kíván a felperes az alperesre hárítani, és e körben valószínűsítette, hogy azonos típusú, színű gépjármű került a szerződéskötéskor bemutatásra.

A fellebbezés az alábbiak szerint alapos.

A rendelkezésre álló adatok alapján tény, hogy a per tárgyát képező gépjármű vételét követő napon a felperes CASCO biztosítási szerződési ajánlatot tett. Az alperes 2009. május 27-i kockázatviselési kezdettel vállalta a szolgáltatási kötelezettséget, az alperes 2009. június 4. napján a kötvényt kiállította. A felek között a CASCO vagyonbiztosítási szerződés így létrejött a Ptk.537.§ (1) bekezdés és 538.§ (1) bekezdés alapján. A felperes 2009. június 6. napján bekövetkezett töréskár biztosítási eseményt jelentett be 2009. június 9. napján az alperesnél. Az alperes 2009. június 11. napján megejtette a kárfelvételt. Mindezek alapján a felek között létrejött CASCO gépjármű vagyonbiztosítási szerződés és szerződési feltételek alapján kellett a felek jogvitáját elbírálni.

A biztosítási feltételek JCKF91/I/1. pontja határozza meg a töréskár biztosítási eseményt. Azt, hogy a töréskár biztosítási esemény bekövetkezett, a felperesnek kellett bizonyítania [Pp.164.§ (1) bekezdés]. Az elsőfokú bíróság a 6.G.40.949/2010/7. sorszámú végzésével a Pp. 3. § (3) bekezdésének megfelelően tájékoztatta a feleket a bizonyítási teherről, és annak következményeiről. Az iratokból is kitűnően az elsőfokú bíróság a tájékoztatási kötelezettségének maradéktalanul eleget tett.

A biztosítási feltétel értelmében a töréskár biztosítási esemény baleseti jellegű, azaz közvetlenül, kívülről és hirtelen fellépő mechanikai behatást előidéző esemény által okozott sérülésre, valamint idegen személy által okozott rongálásra terjed ki. A nem baleseti jellegű töréskárookra, mint például anyagfáradás, a biztosítás nem terjed ki.

A felperes baleseti káreseményre alapította a töréskár biztosítási esemény bekövetkezését. A felperesnek a baleset bekövetkezésére tett tényelőadása a biztosítási feltételek szerinti töréskár biztosítási esemény meghatározását előíró baleseti jellegű, kívülről hirtelen fellépő mechanikai behatást előidéző eseményt írt le, jelölt meg az alperes szolgáltatási kötelezettsége alapjaként. A rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható, hogy a felperes a baleset bekövetkezésének

mikéntjét a baleset egyes körülményeire vonatkozóan nem mindvégig következetesen adta elő, azt egyes részleteiben módosította, pontosította az idő előrehaladtával. Ugyanakkor az tény, hogy a felperes mindvégig egy adott útszakaszt jelölt meg a baleset bekövetkezésének helyeként, és a baleset körülményeit az útról a földútra, bozótosba való lefutásban és a növényzet által is eredményezett károkozásban jelölte meg. A kirendelt igazságügyi szakértő véleménye értelmében szakértői módszerekkel nem volt kizárható a káreseménynek a felperes előadása szerinti bekövetkezése. Az ugyancsak tény, hogy nyomhiányos volt a környezet, és a gépkocsi egyes sérülései nem voltak megfigyelhetők a környezettel, a tereptárgyakkal. Ilyen körülményekre is figyelemmel nyilatkozott azonban akként a szakértő, hogy szakértői módszerekkel nem tudja kizárni a káresemény előadott módon való bekövetkezését. Az is tény, hogy maga a szakértő is adathiányokra utalt, nevezetesen, hogy a balesetet követően nem került rögzítésre a pontos helyszín, a helyszínen a nyomok, melyből következően egzakt balesetelemzést nem tudott végezni. A szakértő a 2009-ben bekövetkezett balesethez képest 2012. évben tartott helyszíni szemlét. Ez oly mértékű időmúlás, amely idő alatt a természeti környezetben alapvető változások bekövetkeznek, a növényzet változása alapvetően kihat a baleseti helyszín évekkel későbbi utólagos beazonosíthatóságára, és így a növényzet által a gépkocsiban okozott tényleges károk megállapíthatóságára, illetőleg arra, hogy az adott növényzet ténylegesen okozhatott-e olyan mértékű kárt a gépkocsiban, mint amely egyébként a balesetet követő napokban felvett kárszemplén sérülésként rögzítésre került. A rendelkezésre álló iratok szerint az alperes a kárfelvételt követően maga sem tartotta szükségesnek a baleseti helyszín megtekintését; a 2009. augusztus 26. napján kelt levelében sem utalt arra, hogy a gépjárműben keletkezett sérüléseket nem tartja a baleset bekövetkezésének leírásával azonosíthatónak, és így akár helyszíni szemle szükségességét tartaná indokoltnak. Az alperes hónapokkal később járt kint a baleset helyszínén; az akkor tett megállapítások, fényképek - figyelemmel a külterületre, annak növényzetére és a növényeknek a növekedési időszakban bekövetkező változásaira is - már nem ugyanazokat a feltételeket rögzítik, mint amik a baleset bekövetkezésének időpontjában fennálltak. Ebből következően megalapozott következtetést, egzakt megállapítást az eredeti baleseti helyszínre nem lehetett tenni.

Mindezek alapján a töréskár biztosítási esemény biztosítási szerződésben meghatározott feltételeinek fennállta nem volt kétségbe vonható; a gépkocsi sérülései - jellegükre tekintettel - közvetlenül, kívülről hirtelen fellépő mechanikai behatás folytán jöttek létre, ezért a másodfokú bíróság tényként állapította meg, hogy a töréskár biztosítási esemény bekövetkezett.

Az alperes a fellebbezési eljárásban hivatkozott arra, hogy nem a biztosítási szerződés hatálya alatt következett be a biztosítási esemény. Ezen tényelődása a Pp. 235. § (1) bekezdésébe ütközik, mivel az alperesnek minden olyan adat rendelkezésére állt már az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőzően, valamint az alapeljárásban is, amelyből ilyen tényelődást, illetőleg ellenkérelmet elő tudott volna terjeszteni. Az a rendelkezésre álló adatok alapján tényként volt megállapítható, hogy a felperes 0 kilométeres kocsit vásárolt, a vásárlás másnapján a biztosítási ajánlatot az alperesnek megtette, és a CASCO biztosítási szerződés létrejött a felek között, a jelen per tárgyát képező biztosítási esemény bekövetkezését megelőzően az alperes kockázatviselése beállt. A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy a

CASCO biztosítás kötést megelőzi a gépkocsi szemléje, amelynek során az alperes a személygépkocsit azonosítja, az alvázszámot rögzíti, tehát erre tekintettel is kizárható, hogy egy korábban töréskárt szenvedett autót kívánt volna a felperes biztosítani ahhoz képest, mint amely gépjárművet az alperesnek bemutatott. Egyebekben ezen tény bizonyítása is az alperest terhelte. A bizonyításhoz az alperes előadása nem elégséges, az alperes egyéb adatot, bizonyítékot nem szolgáltatott. Az alperesnek a biztosítási szerződési ajánlat elfogadásakor fennállt esetleges mulasztása nem eshetett a felperes terhére.

A másodfokú bíróság hangsúlyozza, hogy a biztosítási eseménynek a biztosítási feltételekben meghatározott töréskár biztosítási esemény fogalmából is következően az a tény, hogy a felperes nem végig koherensen adta elő a biztosítási esemény bekövetkezésének körülményeit, abban részbeni módosításokat ejtett meg, amelyek azonban lényegében a baleset bekövetkezésének az alapvető körülményét, azt hogy egy külső behatásra bekövetkező káresemény állt fenn, valamint annak a helyszínét nem érintette, önmagában nem zárta ki a biztosítási esemény bekövetkezésének megállapíthatóságát.

Az alperest terhelte a bizonyítás a mentesülése körében, így a JCKF9 biztosítási feltétel 11. pontjában, valamint az AVF X. pontjában foglalt mentesülési feltételek fennállása tekintetében. A rendelkezésre álló adatok szerint arra adat sem volt, és maga az alperes sem hivatkozott olyan körülményre, amelyek a felperes, illetőleg a felperes ügyvezetőjének, illetőleg a gépjármű vezetőjének szándékos vagy súlyosan gondatlan magatartását támasztották volna alá.

A rendelkezésre álló adatok alapján az is tényként volt megállapítható, hogy a felperes a biztosítási esemény bekövetkezését a biztosítási feltételekben megállapított idő alatt bejelentette az alperesnek. Az alperes ehhez képest ugyancsak a biztosítási feltételekben meghatározott határidőben a kárfelvételt megejtette. Az alperes nem volt elzárva attól, hogy a kárfelvételre tekintettel a kárfelvétellel egyidejűleg, illetve azt követően a szolgáltatási kötelezettségére és annak a biztosítási feltételekben meghatározott időtartamára is figyelemmel rövid időn belül további adatokat kérjen. A felperes, illetőleg törvényes képviselője olyan magatartást nem tanúsított, amelyből arra lenne következtetés vonható, hogy az alperes által kért felvilágosításokat nem adta meg, illetőleg nem tette volna lehetővé a bejelentés, illetőleg az előadás tartalmának az ellenőrzését az alperes részére. Az alperes nem volt elzárva attól, hogy a felperes biztosítási esemény bejelentését, az abban foglalt körülményeket ellenőrizze, így a Ptk. 544. § (1) és (2) bekezdés alkalmazhatósága nem merülhetett fel.

A kifejtettek értelmében a biztosítási esemény fogalom meghatározása szerinti töréskár bekövetkezett, az alperes a mentesülését nem bizonyította a szolgáltatási kötelezettség alól, így az alperes szolgáltatási kötelezettsége beállt.

A szolgáltatás mértéke a felek között nem volt vitatott. A késedelmi kamat fizetésre az alperes ugyanakkor nem a káreseménytől kezdődően köteles, miután nem a Ptk. 339. §, illetőleg 360. § szerinti térítési kötelezettsége áll fenn, hanem az alperes szolgáltatására, és annak szolgáltatási kötelezettség beálltára, és így a késedelmi kamat fizetés kezdő időpontjának meghatározására is a biztosítási feltételek az irányadók. A JCKF9 feltételek 7. fejezete I. pontja alapján a jogalap és az összecszerűség tekintetében szükséges iratok, bizonyítékok benyújtása utáni tizenötödik napon esedékes az alperes szolgáltatása. Az alperes 2009. augusztus 8. napján kelt levelében lényegében a szolgáltatási kötelezettségét nem vitatva, gazdasági totálkárként közölte a gépjármű maradványértékét, és arra utalt, hogy ennek alapulvételével határozza meg a kárösszeget. Ezért e levélben foglaltak alapján ezen időpontban az alperes rendelkezésére állt már valamennyi adat mind a biztosítási esemény, mind a szolgáltatás mértéke vonatkozásában, így ezen levél kelte időpontjától számított tizenöt napon belül állt fenn a teljesítési kötelezettsége. Ebből következően a tizenötödik napot követően késedelembe esett, a késedelmi kamat fizetési kötelezettséget ezért a 2009. szeptember 10. napjában határozta meg a másodfokú bíróság.

A Fővárosi Ítéltábla a fentebb kifejtettek értelmében az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdés alapján részben megváltoztatta, kötelezte az alperest a biztosítási szolgáltatás nem vitatott

összegének megfizetésére, a késedelmi kamatfizetési kötelezettséget azonban eltérően állapítva meg a keresettől, így a késedelmi kamat fizetés tekintetében részben a kereset elutasításra került, ezért e tekintetben helybenhagyásra került az elsőfokú ítélet.

A felperes keresete és fellebbezései eredményesek voltak, ezért a perköltség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott a másodfokú bíróság. A felperesnek az ügyvédi képviselettel mind a korábbi, mind a megismételt elsőfokú eljárásban ügyvédi munkadíj merült fel, a korábbi másodfokú eljárásban a Fővárosi Ítéltábla megállapította a felperes másodfokú költségét, míg a jelen fellebbezési eljárásban ehhez képest arányosan, mérsékelt összegben, így mindösszesen 350.000 forint + Áfa mértékben állapította meg a teljes ügyvédi munkadíjat az első és a másodfokú eljárásokra a 32/2003.(VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2),(5),(6) bekezdés, 4/A. § (1) bekezdés alapján a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányosan.

A felperesnek költségként merült fel az elsőfokú eljárásban általa előlegezett szakértői díj 190.500 forint és 75.000 forint összegben, valamint a korábbi másodfokú hatályon kívül helyező végzésben megállapított 561.200 forint lerótt fellebbezési illeték összege is.

A jelen fellebbezési eljárás az 1990. évi XCIII. törvény 51. § (1) bekezdés alapján illetékmentes volt. Ugyanakkor a felperes a kereseti illetéket illetékfeljegyzési jogra alapítottan nem róta le, ezért a le nem rótt 420.900 forint kereseti illeték megfizetésére pervesztessége folytán ugyancsak az alperes köteles, az

1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdés szerint alkalmazandó 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése értelmében.

Budapest, 2016. május 19.

Dr. Németh László sk.
a tanács elnöke

. Merőtey Anikó sk.. Molnár Ágnes sk.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: